

ת"פ 50510/01/16 - מדינת ישראל נגד אבנר אדזיאשבילי, משה דרחי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 50510-01-16 מדינת ישראל נ' אדזיאשבילי ואח' 15 יוני 2017

לפני
כבוד השופטת מיכל ברק נבו
מדינת ישראל (פמ"מ)
בענין

המאשימה

על ידי ב"כ עו"ד שלומי ויזן

נגד

1. אבנר אדזיאשבילי

על ידי בא כוחו עו"ד אייל אוחיון

2. משה דרחי

על ידי בא כוחו עו"ד זאב אלוני

הנאשמים

גזר דין

הרקע וכתב האישום המתוקן

1. הנאשמים הורשעו ביום 19.7.16, על יסוד הודאתם, במסגרת הסדר טיעון. כתב האישום בעניינם תוקן כך שנאשם 2 הואשם בסיוע לביצוע עבירות הסמים שבוצעו על ידי נאשם 1. במסגרת הסדר הטיעון הנאשמים הופנו לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. לא הייתה הסכמה עונשית בין הצדדים.

2. **על פי כתב האישום המתוקן** שבו הודו הנאשמים, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, החזיק נאשם 1 דירה ברחוב הפור 16 ראשון לציון [הדירה]. מספר חודשים עובר ליום 12.1.16, הקים נאשם 1, בסיועו של נאשם 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס, במספר חדרים בדירה [המעבדה]. המעבדה כללה שתילי קנבוס רבים, עציצים, חומרים לגידול צמחים, כפפות, נורות, מאווררים, צינורות גדולים ואמצעי קירור וחימום. כן הוקמה במעבדה מערכת סינון אוויר, על מנת שריח הסם לא ידלוף החוצה.

ביום 12.1.16 גידל נאשם 1, בסיועו של נאשם 2, סם מסוכן מסוג קנבוס במעבדה, בכמות כוללת של 76.85 קילוגרם נטו. מנת סם מן הסוג שאותו גידלו הנאשמים נמכרת במחיר 100 ₪ לגרם לערך. ביום 12.1.16, בשעות הערב, שהו הנאשמים בדירה. נאשם 1 נתן לנאשם 2 1,750 ₪ בתמורה לעבודתו במעבדה. בשעה 23:45 או בסמוך לכך, יצא נאשם 2 מהדירה עם מנת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 5.6 גרם נטו, אשר קיבל מנאשם 1 על מנת שיעבירה לאחרים. עם צאתו מהדירה, ולמרות שצרך סם מסוכן מסוג קנבוס, נהג נאשם 2 ברכבו, כאשר בגופו מצוי הסם, ונעצר על ידי המשטרה בסמוך למחלף משה דיין בראשון לציון.

בהתאם להודאותיהם הרשעתי את הנאשמים בביצוע העבירות הבאות:

עמוד 1

נאשם 1 הורשע בגידול סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 [הפקודה]; והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בלבד, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודה.

נאשם 2 הורשע בסיוע לגידול סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 6 לפקודה + סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 [חוק העונשין]; סיוע להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בלבד, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודה + סעיף 31 לחוק העונשין, ונהיגה בשכרות, עבירה לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] [פקודת התעבורה].

תסקירי שירות המבחן

בעניינו של נאשם 1

3. שירות המבחן הגיש ביום 4.12.16 תסקיר שממנו עולה כי הנאשם בן 46, נשוי ואב ל-3 בנות (24, 27 ו-29). טרם מעצרו במסגרת תיק זה עבד כשכיר במאפיה. לדברי הנאשם, בגיל 23 הקים עסק עצמאי לדברי אפיה שאותו ניהל בעצמו. לאורך השנים עבד במאפיה ובמקביל ניסה להקים ולנהל עסקים אחרים אשר כשלו, דבר שהוביל אותו לצבור חובות כספיים. בשנת 2010 נאלץ הנאשם לסגור את המאפיה, ובשל חובותיו פנה לגורמים בשוק האפור ולווא סכומי כסף גבוהים. לדבריו, הוא אינו בקו הבריאות שכן הוא סובל מסכרת, לחץ דם גבוה ובעבר אף עבר צנתור. כיום נמצא במעקב קרדיולוגי.

מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה כי לחובתו הרשעה קודמת משנת 2014 בגין ניהול עסק ללא רישיון ועבירות בתחום התברואה. הנאשם מוכר לשירות המבחן משנת 2003. לנאשם בוצעה בדיקת סמים והוא נמצא נקי. ביחס לביצוע העבירות דנן, הנאשם התקשה לבחון בביקורתיות את מעשיו ואת התנהלותו בתקופה שקדמה לביצוע העבירות. לדבריו, בשל מצבו הכלכלי הקשה, עקב עסקיו הכושלים, החליט לחבור לנאשם 2 ולהקים מעבדה לגידול סמים, על מנת להרוויח ממכירת הסמים כסף מהיר וקל. הנאשם התקשה לפרט על אודות חלוקת האחריות בינו לבין נאשם 2 (שאותו הכיר כלקוח במאפיה), ומשכך - לדעת קצינת המבחן - אינו ער לחומרת מעשיו ולהשלכותיהם.

שירות המבחן התרשם כי לצד יכולות תפקוד בסיסיות, הנאשם חוזר ומסתבך עם החוק, כשברקע הוא מנהל קשרים חברתיים שוליים ומסתיר את קשייו ואת קשריו מבני משפחתו. כגורמי סיכון שקל שירות המבחן את חומרת העבירות, התכנון שקדם לביצוען ואת הפער שבתפיסתו של הנאשם את חלקו בביצוען, שאותו ראה כחלק מינורי, ואת פעולותיו, שאותן ראה כפעולות שנכפה עליו לבצען נוכח התסבכותו בחובות. עוד נלקח בחשבון היעדר לקיחת האחריות לבחירותיו וקושי בהתבוננות ביקורתית על מעשיו. כגורמי סיכוי, צוין כי המחירים האישיים והמשפחתיים שהנאשם משלם בעקבות מעצרו מהווים עבורו גורם מרסן ומרתיע. במצב זה קצינת המבחן קבעה שלא ניתן לשלול קיומה של רמת סיכון במצבו של הנאשם להישנות הסתבכויות נוספות עם החוק.

נוכח כל האמור, קצינת המבחן לא באה בהמלצה שיקומית או טיפולית, בהעדר לקיחת אחריות, בהעדר רצון בשינוי מהותי באורחות חייו, ונוכח שלילת נזקקות טיפולית.

בעניינו של נאשם 2

4. שירות המבחן הגיש בעניינו 3 תסקירים, ואלו עיקריהם:

מהתסקיר הראשון, שהוגש ביום 30.11.16, עולה כי הנאשם בן 30, גרוש ואב ל-3 ילדים (6, 7 ו-8), שאיתם הוא מקיים קשר קבוע ומשמעותי. עובר למעצרו במסגרת תיק זה עבד הנאשם בעבודות תחזוקה כמסגר ורתך אלומיניום במפעל למערכות שילוט ברחובות. הנאשם תואר על ידי מעסיקו כעובד מסור, אחראי ומקצועי, אשר מבצע את עבודתו לשביעות רצון ממוניו. בילדותו הועבר לפנימיות עקב תפקודם הבעייתי של הוריו. הוא סיים 10 שנות לימוד וכבר בגיל 16 ניהל אורח חיים שולי, שכלל שימוש בסמים מסוגים שונים וביצוע עבירות פליליות. על רקע זה שוחרר מהצבא (אי התאמה לשירות). אביו נפטר לפני כשנה בשל בעיות בריאותיות ואמו אינה עובדת ונתמכת מקצבת ביטוח לאומי.

קצינת המבחן ציינה כי לנאשם רישום פלילי לא מבוטל (משנת 2002 ועד 2015) בגין ביצוע עבירות רכוש, איומים והפרת זכויות יוצרים. ביחס לעבירות מושא תיק זה, טען הנאשם כי הגיע לדירתו של נאשם 1 לצורך ביצוע עבודות תיקונים. לדבריו הוא לא היה מעורב בתכנון המעבדה ובבנייתה, או בגידול הסמים, אך המשיך להגיע לדירה בשל קשיים כלכליים ועבד בה. הנאשם אמר כי קיבל מנאשם 1 סמים לצריכה אישית והודה כי נהג תחת השפעתם. קצינת המבחן ציינה כי לנאשם נערכו שתי בדיקות שתן, כאשר הבדיקה הראשונה (21.11.16) יצאה נקייה, אך בבדיקה השנייה (28.11.16) נמצאו שרידי סמים מסוג קנבוס. הנאשם התקשה להסביר ממצא זה והשליך את תוצאותיה של הבדיקה על גורמים חיצוניים, ועמד על כך שהוא אינו עושה שימוש בסמים.

אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, קצינת המבחן התייחסה לחומרת העבירות, התייחסותו של הנאשם לעבירות והקושי בלקיחת אחריות מלאה על מעשיו, שימוש בסמים והעובדה כי הנאשם עומד על כך שהוא אינו מכור ואינו זקוק לטיפול. כגורמי סיכוי התייחסה קצינת המבחן לכך שהנאשם מקפיד על תנאי מעצרו ולא היה מעורב מאז מעצרו בעבירות נוספות.

נוכח כל המתואר לעיל, סברה קצינת המבחן כי אין בידה לתת המלצה טיפולית שיקומית בעניינו של נאשם 2.

נוכח האמור בתסקיר הראשון, בדיון שהתקיים ביום 5.12.16, עתר ב"כ נאשם 2 לתת לו הזדמנות נוספת למסור בדיקות שתן, ולאחר שנעתרתי לבקשתו, הוריתי על קבלת תסקיר משלים בנקודה זו בלבד.

ביום 12.2.17 הוגש בעניינו של נאשם 2 **התסקיר השני**, שממנו עולה כי בחודשים האחרונים הנאשם מסר בדיקות שתן חדשות שנמצאו נקיות משרידי סמים. עוד צוין, כי חרף החלטתי שהתסקיר המשלים יתייחס רק לבדיקות שתן חדשות, הנאשם החל בטיפול בבעיית הסמים ב"יחידה לטיפול בהתמכרויות", לאחר שנמצא מתאים, ולאור שיתוף הפעולה שלו סברה קצינת המבחן כי קיימת חשיבות לנצל את ההליך משפטי ולדחות במספר חודשים את הדיון בעניינו, על מנת לעקוב אחר השתלבותו במסגרת הטיפולית. נוכח האמור, הוריתי על דחיית הטענות לעונש וקבלת תסקיר אחרון, סופי.

מהתסקיר השלישי והאחרון שהוגש בעניינו של נאשם 2, מיום 24.4.17, עולה כי הנאשם מתפקד באופן תקין על אף התמודדותו עם קשיים רגשיים, כלכליים ומשפחתיים. לדבריו, הוא ניתק קשרים שוליים וממשיך להימנע משימוש בסמים וביצוע עבירות. קצינת המבחן עידכנה כי נכון לכתיבת התסקיר לא נפתחו לנאשם תיקים פליליים חדשים. ביחס לטיפול ב"יחידה לטיפול בהתמכרויות" צוין כי הנאשם ממשיך בטיפול קבוצתי ופרטני, ומוסר מדי שבוע בדיקות שתן, שנמצאו נקיות מסמים. בשיחה עם המטפל של הנאשם עלה כי הוא משתף פעולה באופן כנה, מדבר בפתיחות ומשקיע מאמצים וכוחות בשינוי ושיקום אורח חייו. קצינת המבחן סברה כי ראוי להמשיך את הטיפול.

נוכח כל המתואר, ומבלי להמעיט מחומרת העבירות, קצינת המבחן המליצה על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה. עוד המליצה על 300 שעות של"צ (בעמותת "ברכת הכהן" המסייעת באיסוף וחלוקת מזון לאוכלוסייה נזקקת) ומאסר מותנה.

טיעוני הצדדים לעונש

ראיות לעונש

תביעה

5. ב"כ המאשימה הגיש את רישומם הפלילי של הנאשמים. מרישומו הפלילי של נאשם 1 [שסומן **ע/ת1**] עולה כי לחובתו הרשעה אחת מיוני 2014, בגין ניהול עסק ללא רישיון וביצוע עבירות תברואתיות. במסגרת הרשעה זו הוא נידון להתחייבות להימנע מביצוע עבירה בסך 7,500 ₪.

מרישומו הפלילי של נאשם 2 [שסומן **ע/ת2**] עולה כי לחובתו 3 הרשעות קודמות, האחרונה מיולי 2015 בעבירות איומים, שבמסגרתה הוטל עליו, בין היתר, מאסר מותנה. שתי הרשעותיו האחרות הן ישנות יותר: אחת, משנת 2006 בגין התפרצות והיזק לרכוש בזדון, שבה הוא נידון למאסר בפועל למשך 40 יום; והשנייה, משנת 2004 בגין עבירות זכויות יוצרים, שבמסגרתה נידון לקנס כספי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. עוד הגיש התובע בעניינו של נאשם 2 את פרטי הרכב (מסוג מזאדה מ.ר. 40-744-51) שבעלותו של הנאשם [שסומן **ע/ת3**].

הגנה

נאשם 1

6. ב"כ נאשם 1 ביקש להעיד מספר עדי אופי לטובתו של נאשם 1. תחילה העיד **הרב אליהו גדליהו**, אשר משמש כרב קהילה במערב העיר ראשון לציון מזה כ-40 שנה. לדבריו הנאשם חבר עמותה של בית הכנסת ומסייע לציבור ולקהילה. הרב העיד כי הוא מזועזע מהמקרה ומהמעשים שביצע הנאשם, אך לשבחו אמר כי מדובר באדם חיובי, שתמיד עוזר לאחרים. עוד העיד כי הנאשם מצוי בקשיים כלכליים והוא והקהילה מסייעים לו. בהמשך לכך העידה ביתו של הנאשם, גב' **ליאת חן**. מעדותה עלה כי היא בת 28, נשואה ואם לשני ילדים. עובדת כחשבת שכר ולומדת לקראת תואר בראיית חשבון. ליאת סיפרה כי גדלה במשפחה המנהלת אורח חיים מסורתי, והוריה הקפידו על חינוך לערכים ולעבודה קשה. היא ראתה את אביה כל בוקר יוצא לעבודה על מנת להביא פרנסה בכבוד. המעשים שבהם הורשע

אביה הפוכים לחלוטין מהדרך שבה גדלו והתחנכו, ומשכך המשפחה הופתעה מאוד כשגילו את המעשים הפליליים של אביהם. ליתא שיתפה בכך שלפני 4 וחצי שנים נולד לה בן עם נכות קשה, ובעקבות זאת היא נאלצה להתפטר מעבודתה ומצבם הכלכלי הורע. באותה עת, וגם היום, אביה עזב הכל ועמד לצדם. לדבריה, הקשר של אביה עם בנה הנכה הוא קשר משמעותי וקרוב, בעיקר בתקופה הנוכחית שבה הנאשם מצוי במעצר בית. עוד הוסיפה כי חרף המעשים החמורים שבהם הורשע אביה, המשפחה כולה מתגייסת למענו ועומדת לצדו, על מנת שישתקם ויחזור למוטב. לדעתה, מדובר במעידה חד פעמית והיא ערבה לכך שהמעשים לא יחזרו על עצמם ושהחרטה של אביה על המעשים שביצע היא כנה ואמתית. בנוסף לכך העידה אשת הנאשם, גב' **ננה אדזיאשווילי**. אף היא התייחסה לכך שלפני כחמש שנים נולד להם נכד נכה, ומאותה התקופה הם איבדו את העסק ואת ביתם ונכנסו לקשיים כלכליים. הם חיים היום בדירת חדר, כאשר היא מפרנסת יחידה, ומרוויחה 3,300 ₪ בחודש מטיפול בקשישים. מבחינתה, הדבר הכי נורא הוא הפגיעה של המעשים שביצע הנאשם בשם של המשפחה, וכלשונה "הכל אפשר לתקן, אבל שם לא". עוד תיארה כי הם נמצאים בטיפול נפשי והנאשם סובל מבעיות רפואיות שונות (חולה סכרתי ועבר שני צנתורים). לבסוף ביקשה מבית המשפט לתת לו הזדמנות על מנת שיוכל לשקם את חייו וחיהם.

בהמשך לכך הגיש ב"כ הנאשם 1 אסופת מסמכים, הכוללים:

- א. צו כינוס [שסומן **ענ/1**] שניתן ביום 25.7.16, שרלוונטי לעניין הקנס. במסגרת צו הכינוס מונה לנאשם כונס נכסים והוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ. עוד נקבע מועד לדיון בבקשה לפשיטת רגל, ועד למועד זה על הנאשם לשלם מדי חודש סך של 350 ₪ לכונס הרשמי לטובת נושיו.
- ב. מסמכים רפואיים [שסומנו **ענ/2**], שמהם עולה כי הנאשם סובל ממחלת הסכרת, אובחן כסובל מהפרעה פוסט-טראומטית ואף נבדק על ידי פסיכיאטר שהמליץ על טיפול תרופתי. הוא גם סובל מבעיות בלב (עבר שני צנתורים).
- ג. מסמכים המעידים על מצב נכדו של הנאשם [שסומנו **ענ/3**]. מפאת צנעת הפרט ומאחר שמדובר בקטין, איני מוצאת לנכון להרחיב על אודות הממצאים שעולים מהמסמכים, ואציין כי הוא בעל נכות.

נאשם 2

7. ב"כ נאשם 2 ביקש להעיד אף הוא מספר עדי אופי לטובתו של נאשם 2. תחילה העידה אחותו של הנאשם, הגב' **בר דרחי**. מעדותה עלה כי הם נולדו לזוג הורים נרקומנים, ובגיל 4 הנאשם הועבר לפנימייה. הם עברו חיים מאוד קשים, נאלצו לעבור בין מסגרות שונות, ללא בית מסודר ועם מחסור באוכל. לדבריה, בשנה האחרונה, הנאשם עובר טיפול משמעותי שמסייע לו להיפתח ולהתמודד עם הרגשות ועם המעשים שלו. לפיכך, היא מבקשת מבית המשפט להתחשב בנסיבות חייו המאוד קשות. נוסף אליה העידה אם הנאשם, גב' **חיה אסדגי**. מעדותה עלה כי ילדיה (לרבות הנאשם) לא גדלו בבית "רגיל" אלא בבית של זוג נרקומנים ומשכך נחשפו בגיל מאוד צעיר לדברים קשים, כגון: צעקות, מריבות, סמים ואנשים שונים. לפני 15 שנים הצליחה להיגמל ולשקם את עצמה, והיום משתדלת לפצות את ילדיה על העבר. בשנה האחרונה היא שימשה כמפקחת ראשית של הנאשם בעת שהותו במעצר בית. לדבריה, עקב הטיפול שהוא עובר הוא מאוד נפתח כלפיה, משתף, מספר, הולך לקבוצות ואף התחיל לעבוד. לפיכך, היא מבקשת מבית המשפט לבוא לקראתו ולהתחשב בו בעת קביעת עונשו. בנוסף, הובא לעדות גם מעסיקו של הנאשם, מר **יריב יורם**. מעדותו

עלה כי הנאשם עבד אצלו משנת 2011 בתחום מערכות שילוט ועבודות בקבלנות משנה בתחום ההחזקה. לדברי המעסיק, הנאשם בעל ידע מקצועי בתחומי ברמה מאוד גבוהה, והוא ישמח בעתיד לבנות עמו שותפות עסקית.

טיעוני המאשימה לעונש

8. תחילה עמד ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן ביחס לשני הנאשמים ולעבירות שבהן הורשעו. לגבי הערכים המוגנים טען התובע כי במעשיהם פגעו הנאשמים בערכים של בטחון הציבור ושלום, כאשר הסכנות הטמונות בהחזקת סם שלא לשימוש עצמי, בגידול ובהפצתו לרבים - ידועות ומוכרות, וכך גם הנזקים העקיפים והישירים שעלולים להיגרם לחברה ולפרט ממעשיהם. עוד ציין התובע כי מדיניות הענישה בעבירות סמים היא מחמירה ובעניין זה הפנה לע"פ 4597/13 **פיצו נ' מדינת ישראל** [22.9.14]. בהמשך לכך הפנה התובע למספר פסקי דין נוספים, שיש בהם כדי ללמד על אודות מדיניות הענישה הנהוגה, תוך שהצביע על כך שקיים מנעד רחב בעבירות סמים: בת"פ (מחוזי תל אביב) 33001-11-14 **מדינת ישראל נ' אוחנה ואח'** [26.10.16] **[עניין אוחנה]** הורשעו שלושה נאשמים בביצוע עבירות סמים, כאשר נאשם 3 הורשע בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 99.3 ק"ג נטו בדירה שאותה שכר, ובשתי עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. נאשמים 1 ו-2 הורשעו בסיוע לגידול סם מסוכן ובשתי עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. הנאשמים כולם הודו במסגרת הסדרי טיעון. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 3 נע בין 30 לבין 48 חודשי מאסר בפועל, ואילו מתחם העונש ההולם בעניינה של נאשמת 2 (סיוע) נע בין 15 לבין 34 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט לקח בחשבון את הודאתם, לקיחת האחריות, חיסכון בזמן שיפוטי ונסיבותיהם האישיות והטיל על נאשם 3 - 38 חודשי מאסר בפועל ועל נאשמת 2 - 20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים; בת"פ (מחוזי מרכז) 46662-04-15 **מדינת ישראל נ' סגל** [3.2.16], הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול והחזקה של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 78.8 ק"ג נטו, בדירה שכורה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל תוך שלקח בחשבון את גילו הצעיר (בן 23), העדר עבר פלילי, הודאתו ותסקיר שירות מבחן שלא בא בהמלצה שיקומית, מאחר שהנאשם התקשה להתייחס באופן מעמיק לחומרת העבירות; בת"פ (מחוזי מרכז) 47795-02-15 **מדינת ישראל נ' עאמר** [29.12.15], הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של גידול סם מסוכן וגניבה בנסיבות מחמירות, בכך שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 119.5 ק"ג נטו. במסגרת הסדר הטיעון עתרו הצדדים במשותף להטיל על הנאשם 38 חודשי מאסר בפועל, וכך הורה גם בית המשפט, שקיבל את הסדר הטיעון וקבע כי העונש המוסכם מצוי במתחם העונש ההולם ולוקח בחשבון הן את חומרת העבירות, הן את נסיבותיו האישיות של הנאשם.

בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, עמד בתובע כל כך שמדובר במעבדת סמים בקנה מידה גדול ובגידול בהיקף משמעותי. לשיטתו, הדבר מלמד על הכוונה להפיץ את הסם, כאשר מסעיף 6 לכתב האישום המתוקן עולה כי הנאשמים החלו במימוש הפוטנציאל של המעבדה בכך שמקצת מהסם נלקח למטרת הפצתו לאחרים. עוד צוין כי בביצוע המעשים קיים תכנון מוקדם משמעותי, שכן היה על הנאשמים, ובעיקר על נאשם 1, להקצות משאבים כלכליים לא מבוטלים על מנת לקנות את הציוד הנדרש לגידול הסם ולהיערך מבחינה לוגיסטית בשכירת המקום. עוד צוין כי מדובר במעשים שקל לבצעם, כאשר המניע הוא כלכלי גרידא. עוד עמד התובע על הנזקים שצפויים היו להיגרם מהפצה של כמות גדולה של סמים ללא ביקורת ופיקוח.

נוכח כל המתואר לעיל, טען התובע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של **נאשם 1** נע בין 36 לבין 48 חודשי מאסר בפועל, ובעניינו של **נאשם 2**, יש לקחת בחשבון כי הוא הורשע בסיוע, מצד אחד, אך גם הורשע בעבירה של נהיגה בשכרות, מצד שני, ומשכך מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 20 לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

לגבי הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות: בעניינו של **נאשם 1** הפנה התובע לתסקיר שירות המבחן, שממנו עולה כי לנאשם קיים קושי בלקיחת אחריות והוא אינו ער דיו לחומרת מעשיו. עוד הפנה התובע לכך שהערכת הסיכון בעניינו אינה עושה עמו חסד שכן לא ניתן לשלול שבעתיד ישוב להסתבך עם החוק. לפיכך התסקיר לא בא בהמלצה שיקומית. בנוסף עמד התובע על כך שאמנם הנאשם סובל מבעיות רפואיות, אך הן אינן יכולות להצדיק את ביצוע המעשים הפליליים שבהם הורשע. התובע אף ציין כי הנאשם חי בסתר וביצע את המעשים מבלי לשתף את קרוביו, דבר מדאיג במידה מסויימת, לשיטתו. עוד ציין התובע כי הנאשם הודה וחסך בזמן שיפוטי. לפיכך, ביקש למקם את עונשו של נאשם 1 ברף הבינוני-גבוה של המתחם שאליו עתר. בעניינו של **נאשם 2**, עמד התובע על תסקיר שירות המבחן, שממנו נלמד שהנאשם עשה כברת דרך משמעותית מבחינה טיפולית, אך לא ניתן להתספק לשיטתו בענישה צופה פני עתיד בדמות צו מבחן ושל"צ. עוד ציין התובע כי מהראיות שהובאו לעונש לא ניתן שלא לפתח אמפתיה, אך חרף זאת לא ניתן לטעון כי מדובר בנסיבה לקולה. לפיכך, ביקש התובע למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם שאליו עתר.

בנוסף למאסרים בפועל, עתר התובע להשית על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים: מאסר מותנה לתקופה משמעותית, קנס כבד, והכרזה על הנאשמים כסוחרי סמים. עוד עתר התובע בעניינו של נאשם 2 להטיל עליו פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה משמעותית, פסילה מותנית וחילוט רכושו של נאשם 2, אך בהודעה מאוחרת לטיעונים לעונש חזרה בה המאשימה מבקשת החילוט.

לבסוף התייחס התובע לבקשתו להכריז על הנאשמים כסוחרי סמים, אך מאחר שהכרזה זו רלוונטית לעניין חילוט רכוש, כמצוות סעיף 36א(ב) לפקודה, ובסופו של יום הודיעה התביעה כי היא חוזרת בה מבקשת החילוט, לא ארחיב בעניין זה.

טיעוני ההגנה לעונש

נאשם 1

9. ב"כ נאשם 1 טען שמתחם עונש הוא דבר דינאמי, ולכל שופט יש את האפשרות לקבוע מתחם שונה, בהתאם לתפיסת ה"אני מאמין שלו". לטענתו, אנו לא עוסקים במשוואות מתמטיות, שכן מדובר בדיני נפשות, ולטעמו - הנתונים האישיים של הנאשם צריכים לבוא לידי ביטוי בעת קביעת המתחם. בהמשך טען כי לא ראוי למקם את הנאשם ברף העליון של מתחם העונש, כפי שטען התובע, מאחר שהוא שמור לנאשמים שבחרו לנהל משפט, ולרצידיוויסטים שאין שום סיבה לבוא לקראתם.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, חזר ב"כ הנאשם על נסיבות חייו של הנאשם ופגיעת עונשו של הנאשם במשפחתו. כעולה מהעדויות שהובאו, הנאשם לא גידל את משפחתו על ערכים פליליים, וניכר כי עשה את כל

המיוחס לו לבדו ומבלי לערב את משפחתו. מאז מעצרו במסגרת תיק זה הוא נאלץ להתמודד עם השלכות מעשיו, שעליהם הוא משלם מחיר כבד. הנאשם אב לשלוש בנות וסב לחמישה נכדים, כששלוש בנותיו הגיעו לתפקידים בכירים ומוצלחים, ומכאן שמדובר במשפחה נורמטיבית. ביחס לתסקיר שירות המבחן הפנה ב"כ הנאשם למסכת חייו של הנאשם, שהייתה רצופה בתלאות וקשיים, שבסופו של יום גרמו לו לקרוס הן ברמה המוסרית, הן ברמה הפיזית. עוד טען, כי ברמה הפרקטית, הנאשם לא ידע לתאר בפני קצינת המבחן כיצד מקימים מעבדת סמים והדבר מעיד על כך שכל הנראה הוא לא היה הדמות הראשית בפרשה. לשיטתו, הפסיקה הכירה ב"קופים" ככאלו שניתן להתחשב בהם מבחינה עונשית. עוד עמד על כך שבתסקיר שירות המבחן קצינת המבחן תיארה את הנאשם כאדם שחוזר ומסתבך עם החוק, אך למעשה לחובתו של הנאשם הרשעה אחת בעבירות תברואה ורישיון עסק, ומשכך התיאור אינו מדויק ולא מדובר במי שבפועל אין לו סיכוי להשתקם. עוד ציין הסנגור, כי הנאשם בעל "נכות רגשית", שבאה לידי ביטוי בקושי לשתף, לבקש עזרה או לבטא את רגשותיו, ולפיכך, אין זה תמוה ששירות המבחן הגיע למסקנות שאליו הגיע, ושקיים פער בין האופן שבו המשפחה תופסת את הנאשם, לאופן שבו הוא נתפס בעיני שירות המבחן. בנוסף עמד הסנגור על כך שהנאשם שהה במעצר כחודשיים (מיום 13.1.16 עד ה-6.3.16) ובהמשך לכך שהה תקופה ארוכה במעצר בית, ללא הפרות. נתונים אלו צריכים לבוא לידי ביטוי בעת הטלת העונש.

עוד עמד ב"כ הנאשם על מצבו הכלכלי של הנאשם תוך שהפנה לצו הכינוס [ענ/1], כאשר משמעות הטלת עונש כספי על הנאשם היא מאסר נוסף בפועל, מאחר שהוא אינו יכול לעמוד בתשלומים נוספים.

לבסוף טען הסניגור כי קיימת לטעמו סוג של צביעות משפטית במערכת, וביקש לעמוד על שתי נקודות מרכזיות: הראשונה, שכל שקיימת מדיניות ענישה מקלה עם אנשים שעושים שימוש לצריכה עצמית בסמים קלים, אזי צריכה להיות מגמה דומה גם כלפי מי שמגדל ומספק את אותם סמים, שכן לא ניתן לטעון מצד אחד שהמעשים של גידול והפצה הם חמורים, כי הם גורמים לסכנה לציבור, ומנגד להתיר לציבור לצרוך את אותם חומרים ללא סנקציה פלילית. השנייה, שלא ניתן לטעון כי תפיסה של 76 ק"ג סמים מובילה בהכרח להפקת משקל זהה של סם, מאחר שהמשקל כולל גם גבעולים ועלים, שמהם לא ניתן להפיק סמים. משכך, לא ניתן להעניש את הנאשם בהתאם לכמות הסם שנתפסה, ככל שהדבר מתייחס לרווח העתידי שהוא היה מפיק מכמות הסמים (כלומר לא ניתן לעשות 100 ₪ מכפלת כמות הסם שנתפסה).

נוכח כל המתואר לעיל, עתר הסניגור להטיל על נאשם 1 ענישה מתונה, בהתאם לנסיבותיו האישיות.

נאשם 2

10. תחילה התייחס ב"כ נאשם 2 לערכים המוגנים של בטחון הציבור ושלומו, וחזר על טיעונו של ב"כ נאשם 1 שלפיהם קיים דיסוננס בענישה שאליו עותרת המדינה, כאשר בפועל קיימת הצעת חוק שעברה בקריאה שלישית, הקוראת להקל בענישה עם צרכני סמים קלים. ביחס למידת הפגיעה עמד ב"כ הנאשם כי בפועל הסמים לא מצאו את דרכם לשוק הסמים, ומשכך בפועל לא הייתה פגיעה. בבחינת מדיניות הענישה הנהוגה הפנה ב"כ נאשם 2 למספר פסקי דין:

א. ת"פ (שלום כפר סבא) 42690-11-14 **מדינת ישראל נ' קדר** [21.9.16], שם הורשע הנאשם על יסוד

הודאתו בכתב אישום מתוקן בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 25 ק"ג נטו, בדירה שכורה, והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה נע בין 10 לבין 26 חודשי מאסר בפועל, ובשל שיקולי שיקום החליט לסטות מהמתחם ולהטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בלבד. אציין כי למרות דברי הסנגור, מבדיקה שערכתי במאגרי המידע התברר כי המדינה לא השלימה עם גזר הדין והגישה ערעור, שנדון במסגרת עפ"ג (מחוזי מרכז) 34383-10-16 **מדינת ישראל נ' קדר** [12.2.17], שם התקבל ערעור המדינה והוטל על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל. למותר לציין כי ראוי היה לבצע בדיקה פשוטה זו, ולא להפנות את בית המשפט לגזר דין ששונה;

ב. ת"פ (מחוזי באר שבע) 6536-04-15 **מדינת ישראל נ' אוזנה ואח'** [15.2.16], שם הורשעו הנאשמים במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות סמים כדלקמן: נאשם 1 הורשע בקשירת קשר לביצוע פשע וגידול סם מסוכן, נאשם 2 הורשע בקשירת קשר וסיוע לגידול סם מסוכן ונאשם 3 הורשע רק בסיוע לגידול סם מסוכן, והוסכם כי חלקו בפרשה קטן יחסית לאחרים. מדובר היה במעבדה, שבה נתפס סם מסוכן במשקל שעולה על 100 ק"ג. עוד הורשעו נאשמים 1 ו-2 גם בעבירה של נטילת חשמל שלא כדין. בית המשפט מצא לכבד את הסדר הטיעון, שכלל עונשים מוסכמים, והטיל על הנאשמים את העונשים הבאים: נאשם 1 - 45 חודשי מאסר בפועל, נאשם 2 - 30 חודשי מאסר בפועל ונאשם 3 - 6 חודשי מאסר בפועל שיבוצעו בעבודות שירות. נאשם 1 לא השלים עם גזר דינו והגיש ערעור במסגרת ע"פ 2601/16 אך בהמלצת בית המשפט חזר בו מהטענות והערעור נמחק;

ג. **בעניין אוזנה** התייחס ב"כ נאשם 2 לעניינו של נאשם 1 שם, אשר הורשע כאמור בסיוע לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס ובשתי עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. מדובר בסם במשקל כולל של 99.3 ק"ג נטו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 שם יהא זהה למתחם שנקבע בעניינה של נאשמת 2 שם, שנע בין 15 לבין 34 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט מצא לנכון לחרוג ממתחם העונש ההולם נוכח שיקולי שיקום, ביניהם העובדה כי שיתף פעולה עם שירות המבחן והשתלב בצורה מוצלחת בקבוצה טיפולית והביע נכונות להמשיך בהליך הטיפול. כל זאת בנוסף לכך שהוא נעדר עבר פלילי ולא עשה שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, חרף הרקע ההתמכרותי של הוריו. לאור כל האמור הטיל בית המשפט על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל אשר ניתן לבצעם בעבודות שירות;

ד. ת"פ (שלום חיפה) 53403-04-13 **מדינת ישראל נ' בן מרדכי ואח'** [9.1.14], הורשעו הנאשמים בעבירות של גידול והחזקת סמים מסוג קנבוס במשקל של 80 ק"ג. נאשם 1 הורשע בסיוע לגידול הסמים ואילו נאשם 2 הורשע בנוסף גם בעבירה של נטילת חשמל שלא כדין. בית המשפט קבע כי בעניינו של נאשם 1 מתחם העונש ההולם נע בין 6 לבין 12 חודשי מאסר בפועל ובעניינו של נאשם 2 המתחם נע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל. בקביעת עונשם של הנאשמים לקח בית המשפט בחשבון את הודאתם, נטילת האחריות וחסיכון בזמן שיפוטי. כך הטיל בית המשפט על נאשם 1 (שם) 6 חודשי מאסר בפועל שיבוצעו בעבודות שירות - תוך שלקח בחשבון את עברו הפלילי שכולל הרשעה אחת משנת 2007 בגין עבירות מרמה; ועל נאשם 2 (שם) - 15 חודשי מאסר בפועל - תוך שלקח בחשבון את מצבו המשפחתי והכלכלי.

בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ נאשם 2 עמד על כך שלנאשם 2 מיוחס סיוע הן לעבירה של גידול סם מסוכן, הן לעבירה של החזקת סם מסוכן. משכך, חלקו בביצוע המעשים קטן יותר משל נאשם 1, ואין לראותו כמי שהיה

חלק מתכנון פרטי העבירה. עוד ציין הסניגור כי נאשם 1 נתן לנאשם 2 בתמורה לעבודתו במעבדה 1,750 ₪ בלבד, כך שהוא לא צפוי היה להרוויח מעבר לכך גם ממכירת הסמים. ביחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים, טען הסניגור כי הנאשם עישן כמה שעות עובר לנהיגה ג'וינט, כלשוננו, כאשר לא מדובר בעבירה שבה מטילים מאסר בפועל, אלא לכל היותר מוטלת פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. הנאשם ביצע את המעשים על רקע קשיים כלכליים וצבירת חובות. עוד טען הסניגור, כי מאחר שכתב האישום אינו מונה את מספר השתילים שנתפסו, אין מדובר בכמות גדולה והדבר צריך לבוא לידי ביטוי בעת קביעת המתחם.

נוכח כל האמור לעיל, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע כי על מתחם העונש ההולם להתחיל מספר חודשי מאסר שניתן לבצעם בעבודות שירות.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, ב"כ הנאשם עמד על כך שהנאשם בן 31 ואב לשלושה ילדים קטנים (8, 7 ו-6). לשיטתו, קיימת בהשתתפות עונש על הנאשם פגיעה מסוימת במשפחתו אך אין מדובר בפגיעה שהיא מעבר לרגיל. עם זאת, בהינתן תהליך השיקום שבו מצוי הנאשם, שליחתו כעת למאסר מאחורי סורג ובריא יכולה לפגוע בו מאוד. ביחס לנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו עמד הסניגור על כך שההליך המשפטי עשה לנאשם "רק טוב" כלשוננו, מאחר שבזכות זאת הוא החל תהליך של שיקום, שבמסגרתו עבר כברת דרך משמעותית. עוד ציין הסניגור כי הנאשם בעל נסיבות חיים קשות, כפי שעלה מהעדויות שהובאו בפני בית המשפט, מהן עולה, כאמור, כי הוא גדל בסביבה שבה שני הוריו היו נרקומנים ומגיל ארבע הוצא מהבית למסגרות שונות. עוד צוין כי הנאשם נטל אחריות בהזדמנות הראשונה, לא ניהל הוכחות, ושהה במעצר באיזוק אלקטרוני במשך תקופה לא מבוטלת (בעניין זה הפנה הסניגור לעפ"ג (מחוזי-ים) 40959-11-14 **קנפו נ' מדינת ישראל** [16.4.15], פסקה 55).

לבסוף, ביקש הסניגור לאמץ את המלצות שירות המבחן, לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, או לחילופין להטיל עליו מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לבצעם בעבודות שירות.

דברי הנאשמים

11. נאשם 1 אמר כי בתקופת המעצר התקשה להיפתח מבחינה נפשית ולשתף את סובביו. מבחינה משפחתית ציין כי הוא מסייע רבות לביתו עם בנה הנכה, באופן שהילד משתקם מאוד יפה מבחינה שכלית ומוטורית, חרף מצבו הפיסי. עוד ציין כי מבחינה כלכלית אין לו חשבונות בנק, אשתו עובדת עם קשישים ומרוויחה כ-3,000 ₪ בחודש ומביטוח לאומי הם מקבלים עוד 1,000 ₪ בחודש. מבחינה אישית תיאר כי עובר להסתבכותו במסגרת תיק זה, מעולם לא פשע וכל חייו עבד מאוד קשה. משהורשע בעבירות מושא תיק זה הטיל על עצמו ועל משפחתו כתם וקלון וכעת הוא נאלץ להתמודד עם הבושה, שכן חינוך את בנותיו אחרת. עוד ציין כי מצבו הבריאותי קשה והוא נאלץ להזריק לעצמו 7 זריקות מידי יום. לבסוף, ביקש הנאשם לפנים משורת הדין, לאפשר לו להשתקם ולהתחיל את חייו מההתחלה, לפחות למען משפחתו.

12. נאשם 2 הסביר כי ההליך המשפטי והתקופה האחרונה שבה ישב במעצר בית עזרו לו לעשות שינוי בעצמו וגרמו לו להבין שאסור היה לו לבצע את העבירות שבהן הורשע. לדבריו, הקושי העיקרי היה בהתנהלות מול משפחתו וילדיו. כיום מבין את הטעות שעשה ואף מצר עליה. הוא טען כי אינו יודע עד כמה שליחתו למאסר בפועל תסייע לו, כי

מבחינתו "הגעתי לנקודה שבית משפט רצה שאגיע". הנאשם בקש מבית המשפט לבחון את העובדות הקיימות, ולא בהכרח את עברו ונסיבות חייו, שכן אלו לא הביאו אותו לבצע את העבירה הנוכחית. הוא ביקש לקבל את המלצת שירות המבחן על מנת שהוא יוכל לשקם את חייו ולקבל את ההצעה העסקית שהוצעה לו על ידי מר יריב יורם.

דין והכרעה

אָרוע אחד או מספר אָרועים?

13. תחילה יש לקבוע, כמצוות המחוקק בסעיף 40ג לחוק העונשין, האם מדובר בכמה עבירות שמהוות אָרוע אחד, שאז יש לקבוע מתחם עונש אחד, או שמא מדובר בכמה עבירות שמהוות כמה אָרועים, שאז יש לקבוע מתחם לכל אָרוע ולקבוע האם יש לגזור עונש נפרד בגין כל אָרוע (ומידת החפיפה בין העונשים, אם בכלל), או שיש לקבוע עונש כולל. בענייננו, נאשם 1 החזיק בדירה שבה הקים, בסיוע נאשם 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס, במשך מספר חודשים עובר למועד שבו נתפסו. בהמשך לכך העביר נאשם 1 לנאשם 2 כסף עבור עבודתו במעבדה, ומנת סם במשקל 5.6 גרם נטו, על מנת שיעבירה לאחרים. בהמשך לכך, ובאותו היום, נהג נאשם 2 ברכבו, חרף העובדה כי צרך סם מסוכן מסוג קנבוס. בהתאם למבחני הפסיקה, אני סבורה כי יש לראות בעבירות גידול הסמים והחזקתם - אָרוע אחד, חרף העובדה כי מדובר במספר עבירות, אשר חלקן בוצעו על פני מספר חודשים, מאחר שקיים "קשר הדוק" בין המעשים (בין הקמת המעבדה בדירה שכורה, גידול הסמים והחזקתם על ידי שני הנאשמים). עם זאת, אני סבורה כי העבירה הנוספת, המיוחסת לנאשם 2, של נהיגה תחת השפעת סמים - מהווה אָרוע נפרד, שכן היא איננה קשורה במישרין ליתר עבירות הסמים ואינה פועל יוצא הכרחי מהם (והא ראייה, כי נאשם 1 לא ביצע עבירה דומה). לאור זאת, אקבע שני מתחמי ענישה, אחד לעבירות הסמים והשני לעבירת התעבורה, ולבסוף אקבע עונש כולל בגין כלל העבירות, בנפרד לכל נאשם.

קביעת מתחם העונש ההולם

14. בבחינת הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם: מעשיהם של הנאשמים פגעו בראש ובראשונה בהגנה על שלום הציבור מפני פגיעתם הקשה, בגוף ובנפש, של סמים מסוכנים, והם היו עשויים לסכן את בריאותו וביטחונו. בביצוע עבירות סמים קיים פוטנציאל נזק גדול ביותר, ולא בכדי קבע המחוקק בצד עבירות אלו עונשים מחמירים של עד 20 שנות מאסר בפועל. בתי המשפט בערכאות השונות הביעו לא אחת את הצורך בענישה מרתיעה של כלל המעורבים בשרשרת ייצור הסם והפצתו, לצורך המאבק במיגור נגע הסמים. כך, למשל, קבע בית המשפט העליון בע"פ 1274/16 עווד נ' מדינת ישראל [6.10.16], פסקה 10, מפי כבוד השופט ג'ובראן: "... כך עמדתי על הדברים בע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (24.7.2011): 'אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעת אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה' (שם, פסקה 24)".

באי כוח הנאשמים טענו בפניי בעניין זה, כי המחוקק עתיד להקל את מדיניות האכיפה והענישה כלפי צרכני הסמים, והדבר צריך לחול במישרין גם על מי שמספק את אותם סמים "קלים", מתוך הנחה שהסכנה שבשימוש באותם סמים נמוכה. איני מקבלת טענה זו. ראשית, השינויים שתוארו על ידי ההגנה טרם נכנסו לתוקף והמחוקק טרם עשה כל

שינוי בפועל. שנית, בענייני הנאשמים אינם משתמשי "קצה", שנתפסו עם כמויות קטנות של סמים, במטרה לצרוך אותם, אלא מדובר במי שהפעילו מעבדה, שבמסגרתה גידלו סמים מסוכנים, שלא תחת פיקוח, וביקשו לסחור בהם על מנת להפיק רווח כספי שלא כדין. לא זו קבוצת העבריינים שעימם נשקלת אפשרות ההקלה.

משכך, אני סבורה כי מידת הפגיעה של הנאשמים בערכים המוגנים היא משמעותית, נוכח פוטנציאל הנזק שקיים במעשיהם. נכון שבפועל, כפי שעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, הסמים שהופקו במעבדה לא מצאו דרכם ל"רחוב", אך זאת מאחר שנתפסו בטרם הספיקו להפיץ את הסמים. המטרה להגיע להפצה נלמדת מכך שמדובר בכמות סם גדולה, שבגידולה הושקעו משאבים לא מבוטלים, וגם מכך שנאשם 2 קיבל מנאשם 1, סמוך לפני מעצרו, כמות סם על מנת להעבירה לאחרים.

לערכים המוגנים הקשורים בעבירות הסמים, שאותם ציינתי לעיל, יש להוסיף כי נאשם 2 אף הורשע בעבירה של נהיגה בשכרות, כאשר הערכים המוגנים גם בעבירה זו הם שמירה על שלום הציבור ומשתמשי הדרך. נאשם 2 פגע בערכים המוגנים באופן משמעותי, שכן רק במקרה הוא נעצר על ידי משטרת ישראל ולא גרם לתאונה או נזק.

15. לגבי **מדיניות הענישה הנהוגה**, מעיון בפסיקתו של בית המשפט העליון ובפסיקה של הערכאות השונות עולה, כי רואים את עבירות הסמים המבוצעות שלא לצריכה עצמית בחומרה רבה, ומודגש הצורך לגדוע את שרשרת הפצת הסם, אשר כפי שצינתי לעיל, מביאה בסופה לפגיעה חמורה בצרכני הסמים ובסובבים אותם. מדיניות הענישה הנהוגה במקרים שעניינם גידול סמים והחזקתם שלא לצריכה עצמית משתנה ממקרה למקרה, ותלויה בעיקר בסוג הסם המוחזק ובכמותו:

א. ברע"פ 7819/15 **סלור נ' מדינת ישראל** [22.5.16], המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של גידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 7.4 ק"ג נטו במעבדה בדירתו, והחזקתו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 לבין 18 חודשי מאסר בפועל, והעמיד את עונשו על 9 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה הן בבית המשפט המחוזי, הן בבית המשפט העליון. יובהר כי נסיבות התיק שלפני דומות לתיק דנא, מלבד כמות הסם שנתפסה, שבעניינו היא יותר מפי עשרה, הבדל שהוא מהותי;

ב. בע"פ 2194/14 **בן שמעון נ' מדינת ישראל** [10.9.14], המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של גידול והחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס בדירתו, במשקל של מעל 33 ק"ג, וכן בהחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש בעניינו נע בין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו 23 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. במסגרת הערעור על חומרת העונש, הקל בית המשפט העליון מעט בעונשו, בשל תהליך שיקום ארוך ומשמעותי שאליו נרתם המערער, והעמיד את עונשו על 20 חודשי מאסר בפועל, תוך שהתייחס לחומרת העבירות ולעברו הפלילי הדומה. יצוין כי בענייניו מדובר בכמות סם כפולה;

ג. בת"פ (מחוזי מרכז) 8843-02-15 **מדינת ישראל נ' בוזרנו** [6.4.17], הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע, גידול והחזקה של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ-92 ק"ג נטו, וכן החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 28

לבין 52 חודשי מאסר בפועל, אך קבע כי מדובר במקרה חריג ביותר, המצדיק סטיה ממשית ממתחם הענישה. בית המשפט הטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, שניתן לרצותם בעבודות שירות. בשונה מעניינו, מדובר בבחור צעיר, נעדר עבר פלילי, שלקח אחריות עוד במשטרה וסייע לה בכך שחשף את יתר המעורבים והעיד במשפטם, וכן בכך שעבר תהליך שיקום מאד משמעותי;

ד. בת"פ (מחוזי תל אביב) 43463-07-16 **מדינת ישראל נ' טלקר ואח'** [4.12.16], מדובר בשני נאשמים שהורשעו בעבירות סמים במסגרת הסדר טיעון. נאשם 1 הורשע בגידול, ייצור והחזקה של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 142 ק"ג, וכן בהחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. לצורך כך, נאשם 1 שגר דירה והפך אותה למעבדה. נאשם 2 הורשע בסיוע לייצור והחזקה של סם מסוכן, מאחר שחלקו הסתכם בעבודה הקשורה לייצור הסמים בדירה. הצדדים הגיעו להסדר "סגור" מבחינת רכיב המאסר בפועל, ובית המשפט מצא לנכון לכבד את הסכמות הצדדים ולפיכך גזר את העונשים הבאים: נאשם 1 הוכרז כסוחר סמים ונגזרו עליו 43 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים (יצוין כי היה לחובתו עבר פלילי ובית המשפט הפעיל בעניינו מאסר מותנה); על נאשם 2 נגזרו 21 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים (גם בעניינו בית המשפט הפעיל מאסר על מותנה);

ה. ת"פ (מחוזי באר שבע) 26357-10-15 **מדינת ישראל נ' מזרחי** [1.11.16]: הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בהחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 144 ק"ג, שאותו העביר במשאית ליעדו תמורת 15,000 ₪. בית המשפט עמד, בין היתר, על חלקו בביצוע המעשים (היה בתפקיד זוטרי) וקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו הפלילי, הבעת החרטה ולקיחת האחריות והעמיד את עונשו על 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים;

ו. בת"פ (מחוזי חיפה) 3457-02-15 **מדינת ישראל נ' בן שימול** [20.12.15], הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, וסיוע לייצור, הכנה והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל מעל 115 ק"ג, בחממה. הוסכם בין הצדדים כי עונשו של הנאשם ינוע בין 12 לבין 15 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו). בית המשפט כיבד את הסכמות הצדדים לגבי טווח הענישה שהוסכם וקבע כי בנסיבות התיק מדובר בהסדר ראוי והולם. לפיכך ובהתחשב בהודאתו של הנאשם, לקיחת האחריות החרטה והעדר עבר פלילי, גזר על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. כמובן שפסק דין זה רלוונטי לעניינו של נאשם 2 בלבד;

ז. בת"פ (מחוזי חיפה) 16958-01-14 **מדינת ישראל נ' חייק** [30.4.14], הנאשם הורשע על פי הודאתו בגידול והחזקה של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ-60 ק"ג, וכן בהחזקת כלים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות דן נע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. בהטלת עונשו של הנאשם לקח בית המשפט בחשבון את הודאתו, הבעת החרטה וקבלת האחריות, עבר פלילי שאינו מכביד ואינו כולל מאסר בפועל ונסיבות חיו וגזר עליו עונש באמצע המתחם, קרי: 18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ביחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים, כאשר עסקין בעבירה יחידה פסיקתו של בית המשפט העליון היא כדלקמן:

א. ברע"פ 4319/16 **שרון נ' מדינת ישראל** [4.7.16], בית המשפט העליון דחה את בקשת המבקש לדון בערעור על פסק דינו בשנית. המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של נהיגה בשכרות בעודו מצוי תחת השפעת סמים. בית המשפט דחה את בקשתו ובכך אישר את מתחם העונש שקבעה הערכאה הדיונית, הכולל את העונשים הבאים: פסילה בפועל לתקופה שבין 24 ל-48 חודשים, מאסר על תנאי מרתיע, פסילה על תנאי, קנס וכן מאסר בפועל, או עונשים נוספים במקרים המתאימים. במסגרת גזירת עונשו נתן בית משפט קמא את דעתו לנסיבותיו האישיות של המבקש, עברו התעבורתי (שכלל 13 הרשעות קודמות), קושי בלקיחת אחריות, חלוף הזמן והעובדה כי המבקש הוא מפרנס יחיד, הזקוק לרשיונו על מנת לעבוד. לפיכך הטיל עליו את העונשים הבאים: 26 חודשי פסילה, פסילה מותנית, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 2,500 ₪.

ב. ברע"פ 1590/16 **פרטוש נ' מדינת ישראל** [21.3.16], המבקש לא השלים עם פסק דינו והגיש בקשת רשות ערעור. בית המשפט העליון דחה את בקשתו, וקבע כי אין מקום לדון שוב בהרשעתו בגין עבירה של נהיגה בשכרות בעודו מצוי תחת השפעת סם מסוכן מסוג קנבוס. בגין הרשעה זו נדון המבקש לעונשים הבאים: 24 חודשי פסילה, פסילה מותנית, 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 1,800 ₪.

ג. ברע"פ 9025/15 **הרשמן נ' מדינת ישראל** [30.12.15], בית המשפט העליון דחה את בקשת המבקש לרשות ערעור, וקבע כי אין עילה להתערב בהכרעת הדין או בגזר הדין של הערכאה הדיונית. על המבקש הוטלו העונשים הבאים: פסילת רשיון נהיגה למשך 27 חודשים, פסילה מותנית, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 2,000 ₪, לאחר שבית המשפט לקח בחשבון את עברו התעבורתי המכביד של המערער, חומרת העבירה, נסיבותיו האישיות וניהול ההליך.

16. אשר **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, יש להדגיש לחומרה את מימד התכנון, שהוא אינהרנטי לביצוע עבירות של גידול סמים בדירה שהוסבה למעבדת סמים. בענייננו, נאשם 1 החזיק בדירה במשך מספר חודשים והקים בה, בסיוע נאשם 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס, שנפרשה על פני מספר חדרים. כפי שתואר בהרחבה בכתב האישום המתוקן, המעבדה כללה שתילי קנבוס רבים, עציצים, חומרים לגידול צמחים, כלים ייעודיים, מאווררים, צינורות, אמצעי קירור וחימום ומערכת סינון אוויר, על מנת שריחות הסם לא ידלפו מהדירה. נסיבה נוספת העומדת לחובתם של הנאשמים היא כמות הסם שנתפסה בחזקתם - 76.85 ק"ג נטו - שהיא כמות גדולה לכל הדעות. לכך יש להוסיף כי נאשם 1 העביר לנאשם 2 מנת סם במשקל 5.6 גרם נטו על מנת שהאחרון יעבירה הלאה. איני מקבלת את טענת סיגורו של נאשם 2, שלפיה - בהיותו מסייע בלבד - אין לייחס לו את התכנון. חלקו כמסייע מתפרש על כל מסכת האירועים, ולא ברור מאיפה הסיק סיגורו כי יש להחריג מכך את התכנון.

הנזק הפוטנציאלי שצפוי היה להגרם לציבור ממעשיהם של הנאשמים הוא משמעותי ורב, והוא נמנע רק בזכות תפיסת הנאשמים על ידי רשויות האכיפה. לכך יש להוסיף כי הנאשמים ביצעו את המעשים על רקע רצונם בהפקת רווח כספי קל, נוכח כניסתם לחובות ומצב כלכלי קשה. מכתב האישום המתוקן עולה כי מנת סם נמכרת ב-100 ₪. חרף העובדה כי איננו יודעים כמה מנות הנאשמים היו יכולים להפיק ולמכור, יש להניח שהם צפויים היו להרוויח לא מעט. גם אם לא נאמר בכתב האישום כמה שתילים נתפסו, דובר על "שתילי קנבוס רבים". לבסוף יצוין כי חלקו של נאשם 1 הוא רב יותר ומשמעותי יותר בעבירות הסמים מחלקו של נאשם 2, אשר הורשע בסיוע לגידול הסמים וסיוע בהחזקתם. מצד שני, לנאשם 2 הרשעה בעבירה נוספת.

ואכן, בעניינו של נאשם 2 יש להתייחס לכך שחרף העובדה שעשה שימוש בסם מסוכן מסוג קנבוס, הוא בחר לנהוג ברכבו בעודו מצוי תחת השפעת הסם. בפועל, נאשם 2 לא גרם נזק קונקרטי במעשה זה, אולם הנזק הפוטנציאלי מנהיגה תחת השפעת סם הוא רב, ולא ניתן לדעת מה היה מתרחש אלמלא נעצר על ידי רשויות אכיפת החוק.

17. בהתחשב בכל אלה, אני קובעת כי בעניינו של נאשם 1 מתחם העונש ההולם **נע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי.**

בעניינו של נאשם 2, נוכח הרשעתו בשני ארועים נפרדים, אני סבורה כי נכון יהיה לקבוע שני מתחמי ענישה:

לגבי אָרוע עבירות הסמים, בהתחשב בהיותו מסייע בלבד, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם עומד על מחצית המתחם שנקבע לגבי המבצע העיקרי (סעיף 32 לחוק העונשין), קרי: **הוא נע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וקנס כספי.**

לגבי אָרוע הנהיגה תחת השפעת סם מסוכן, המחוקק קבע בסעיף 39א לפקודת התעבורה כי בצד הרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות תוטל פסילה מינמלית של שנתיים, אלא אם מתקיימות נסיבות מיוחדות, שאז ניתן להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר. משכך, ובהעדר נסיבות מיוחדות, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם בעבירה זו כולל **פסילה בפועל לתקופה שבין 24 ל-48 חודשים, פסילה מותנית, מאסר מותנה וקנס כספי.**

אציין כבר עתה, כי נוכח כלל הנסיבות, אני סבורה כי יהיה נכון לקבוע לגבי שני הארועים עונש כולל בעניינו של נאשם 2.

18. לא מצאתי כי מתקיימות בעניינם של מי הנאשמים נסיבות כלשהן, שבעטיין יש לחרוג לקולא או לחומרה ממתחם העונש ההולם.

מאחר שנאשם 2 טען שבעניינו יש לחרוג מהמתחם בשל שיקולי שיקום (להבדיל מהתחשבות בתהליך השיקום כשיקול בתוך המתחם), ארחיב לגבי מסקנתי בכל הנוגע לו: מתסקיר שירות המבחן האחרון בעניינו, כמו גם מהטיעונים לעונש, עלה כי הוא החל טיפול ב"יחידה לטיפול בהתמכרויות", שבמסגרתו הוא הולך למפגשים קבוצתיים ופרטניים. צוין כי בעקבות אותם טיפולים הוא נפתח, מרבה לשתף, וניכר כי הוא מתחיל את דרכו לקראת טיפול ושיקום. כך גם העידו בפניי בני משפחתו, ועל נקיונו מסמים ניתן ללמוד מבדיקות השתן האחרונות שמסר. עם זאת, גם נוכח התרשמותי מדבריו והתנהלותו לפני בדיונים האחרונים, אני סבורה כי מדובר בתהליך ראשוני והתחלתי בלבד, שאינו מצדיק חריגה ממתחם העונש, ואינו עולה עדיין כדי השיקום שאליו כיוון המחוקק בסעיף 40ד לחוק העונשין. התהליך יזקק כמובן לזכות הנאשם בשעה שאמקמו בתוך המתחם, אך אינו יכול להצדיק חריגה ממנו, והמלצת שירות המבחן רחוקה, לטעמי, מלהלום את כלל הנסיבות. כולי תקווה, כמובן, כי הנאשם ישכיל וימשיך את התהליך החיובי שבו החל גם בין כתלי הכלא, ואם כך יהיה, יסייע לו הדבר, מן הסתם, בהמשך.

מיקום הנאשמים בתוך כל אחד מן המתחמים

נאשם 1

19. תחילה יש לזקוף לזכותו של נאשם 1 את הודאתו בטרם שמיעת ראיות, לקיחת האחריות וחסכון בזמן שיפוטי. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מתקשה לבחון בביקורתיות את מעשיו ואת התנהלותו בתקופה שקדמה לביצוע העבירות שבהן הורשע. עוד ציינה קצינת המבחן כי הנאשם לא שיתף בחלוקת האחריות שבינו לבין נאשם 2, ובאופן כללי תיארה כי הוא אינו ער לחומרת מעשיו והשלכותיהם. מנגד, הובאו לבית המשפט עדי אופי - בְּתו ואשתו של הנאשם, ומדבריהן עולה כי הנאשם מביע צער רב, בושה וחרטה על מעשיו. התרשמתי כי הנאשם אכן נמנע מלשתף את בני משפחתו בקשייו, וניסה להתמודד עם הקשיים שפקדו אותו ואת משפחתו, ביניהם - קריסת עסקיו, מצבו הבריאות, הולדת נכדו הנכה - לבדו. משכך, ובניגוד להתרשמות שירות המבחן, אני סבורה כי לקיחת האחריות מצידו, והחרטה על ביצוע המעשים, היא כנה ואמיתית. עוד התרשמתי כי מדובר במי שגידל משפחה נורמטיבית, שמעשים פליליים זרים לה. הנאשם, כאמור, בן 43, אב לשלוש בנות וסב לנכדים. מעדות בְּתו עולה כי הנאשם מנהל קשר יוצא דופן עם נכדו הנכה, והוא מהווה עבורו ועבור בְּתו גורם משמעותי בחייהם. נוכח דברים אלה, שאני מקבלת אותם כנכונים, בשליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה קיימת פגיעה במשפחתו, פגיעה שהיא יותר מהפגיעה "הרגילה", שאותה יש לקחת בחשבון. לכך יש להוסיף כי מצבו הבריאותי של הנאשם אינו שפיר כפי שעולה מהמסמכים שהוגשו לעיוני [ר' ענ/2].

לחובת הנאשם מצאתי לנכון לזקוף במידה מועטה את עברו הפלילי, קרי: הרשעתו משנת 2014 בגין ניהול עסק ללא רשיון וביצוע עבירות תברואה רבות. עם זאת, אין מדובר בעבר מכביד והעבירות שבהן הורשע אינן דומות לעבירות בתיק זה.

נסיבה נוספת שמצאתי לנכון להתייחס אליה היא הרתעת הרבים. בע"פ 211/09 אזולאי נ' **מדינת ישראל** [22.6.10], פסקה 10, עמד בית המשפט העליון על חומרת העבירות ותיארה כך: "... על חומרתה המופלגת של עבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית אין צורך להכביר מילים, ולא כל שכן כך הוא כאשר מדובר בכמות כה גדולה של סמים מסוג זה. הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד". כפי שצינתי בפסקה 14, איני מקבלת את טיעוני ההגנה לגבי ההשלכה של הכוונה לשנות לקולא את מדיניות האכיפה והענישה בעבירות סמים לצריכה עצמית. אין הדבר רלוונטי כאשר מדובר בעבירות שמטרתן היא גידול, הפצה, סחר והחזקה שלא לשימוש עצמי, כבענייננו. כאשר אדם מחזיק מעבדה לצורך גידול סמים, כשכל מטרתו היא הפצת הסמים על מנת להרוויח כסף קל, חובה עלינו כחברה להילחם בכך, שכן הנזקים שעשויים להיגרם לציבור הם משמעותיים וגדולים. ויובהר, כי אין מדובר רק בנזקים למשתמשים בסמים, אלא מדובר על נזקים שעתידים לפגוע בחברה כולה, למשל עקב נהיגה תחת השפעת סמים, ביצוע עבירות רכוש על מנת לממן את מנת הסם הבאה, וכן הלאה. אציין עוד, כי טענתו של ב"כ נאשם 1 כי הוא לא היה אלא "קוף", ועל כן יש להקל בעונשו, נטענה בעלמא, ללא תימוכין בכתב האישום או בכל מקום אחר, ואיני מתייחסת אליה.

נוכח כל האמור, אני סבורה כי ראוי לתת משקל בכורה לשיקול של הרתעת הרבים, ולתת משקל נמוך יותר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובכך להעביר מסר חד משמעי כי ביצוע עבירות מעין אלו אינו כדאי ואינו רווחי.

לבסוף יצוין כי נאשם 1 שוהה מזה תקופה ארוכה במעצר באיזוק אלקטרוני, החל מיום 6.3.16 ועד למועד זה, ללא הפרות. על פי ההלכה הפסוקה, על בית המשפט להתחשב בתקופה זו בעת קביעת עונשו של הנאשם (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל [20.4.16], פסקה 33, מפי כבוד השופט ג'ובראן), וכך בכוונתי לעשות.

נאשם 2

20. גם בעניינו של נאשם זה יש תחילה לזקוף לזכותו את הודאתו בטרם תחילת הליך שמיעת הראיות, קבלת האחריות והחסכון בזמן שיפוטי. הנאשם בן 30, גרוש ואב לשלושה ילדים, שעמם יש לו קשר קרוב ומשמעותי. לנאשם הוכנו שלושה תסקירים, כאשר הראשון מביניהם לא היה חיובי כלל ועיקר. קצינת המבחן סברה כי הוא מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, וכי ביצע את המעשים בשל רצונו להרוויח כסף קל ולקבל סמים לצריכה עצמית. בנוסף, בדיקת שתן שנייה שנערכה לנאשם נמצאה עם שרידי סם מסוג קנבוס. כפי שציינתי לעיל, נעתרתי לבקשת הנאשם לבצע בדיקת סמים נוספת, ובמהלך דחיית הדיונים הנאשם הביע בפני קצינת המבחן את רצונו לשנות את אורחות חייו. בהנחייתו הוא שולב בטיפול בסמים ב"יחידה לטיפול בהתמכרויות". כעולה מהתסקיר האחרון ומהעדויות שהובאו בפניי, הנאשם החל בטיפול קבוצתי וניכר כי הטיפול מסייע לו להתמודד עם הקשיים שאותם חווה (רגשיים, כלכליים ומשפחתיים). אחותו ואמו ציינו כי הוא מרבה לשתף ונפתח. בדיקות הסמים שנערכו לו נמצאו נקיות, ונדמה כי הוא אכן התחיל הליך של טיפול ושיקום. עם זאת יובהר, כפי שציינתי לעיל (ר' פסקה 18), כי מדובר בתחילתו של תהליך טיפולי, כאשר האינטרס השיקומי מהווה רק שיקול אחד מבין כלל השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את עונשו של נאשם, ויש להתחשב גם בשיקולים נוספים, לרבות הצורך בהרתעה. משכך, אני רואה עין בעין עם המלצת שירות המבחן שניתן לסיים את התיק בענישה צופה פני עתיד, קרי: צו מבחן ושל"צ, ולחרוג באופן קיצוני ממתחם העונש שאותו קבעתי. אוסיף, כי לא מצאתי ששליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריה תפגע בו או במשפחתו מעבר לפגיעה "הרגילה" שנגרמת בעת הטלת עונשי מאסר. עוד יצוין כי בעברו של הנאשם נסיבות חיים קשות, אשר הובילו אותו לא פעם להסתבך עם החוק ולהתערות בחברה שולית. כפי שציינתי לעיל, הנאשם גדל בצל הורים נרקומנים ונשלח עוד בילדותו למסגרות חוץ שונות. לחובתו 3 הרשעות קודמות כאשר האחרונה משנת 2015 בגין איומים. בגין הרשעותיו כבר ריצה הנאשם בפועל מאסר, אך היה זה מאסר קצר, בן 40 יום בלבד (הרשעה משנת 2006 בעבירות רכוש). אשר להרתעת היחיד והרבים: חלקו של הנאשם בביצוע המעשים הוא כאמור קטן משל נאשם 1, ואין חולק כי הנאשם רק סייע לנאשם 1 בביצוע המעשים, אך ראוי גם פה לתת משקל בכורה להרתעה על פני נסיבות אישיות, מאחר שלא ניתן לבצע עבירות אלה ללא מסייעים כאלה ואחרים, ועל כן יש להרתיע גם את מי ש"רק" סייע ועזר לביצוע המעשים.

לבסוף יש לציין כי גם נאשם 2 שהה תקופה לא מבוטלת במעצר באיזוק אלקטרוני, מיום 14.3.16 ועד ליום 2.2.17, שאז שוחרר למעצר בית בתנאים מגבילים. גם בעניינו ראוי לתת משקל מסוים לתקופה זו בעת קביעת עונשו (ע"פ 7768/15 הנ"ל).

סיכום לגבי המיקום בתוך המתחם

21. נוכח כל האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את כלל השיקולים לגבי כל נאשם בנפרד, בהתחשב במה שעומד לזכות כל אחד מהם ומה שעומד לחובתו, סבורני כי יש למקם כל אחד מהנאשמים באמצע חלקו התחתון של מתחם העונש שקבעתי לגביו (ולגבי נאשם 2 - הדבר חל על שני המתחמים שנקבעו בעניינו, כמובן).

הקנס

22. לצורך קביעת גובהו של הקנס הראוי לכל נאשם התחשבתי בנתונים הבאים:

מצד אחד, עסקינן בעבירות שמטרתן רווח כספי, ונאמר לא אחת כי במקרים כאלה יש להכות בעבריין בכיסו. מצד שני, סעיף 40 לחוק העונשין מלמד כי יש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת הקנס.

בעניינו של נאשם 1 הוגשו מסמכים שמהם עולה כי הנאשם מצוי תחת צו כינוס וכעולה מהם הוא עתיד להיות מוכרז כפושט רגל.

בעניינו של נאשם 2, עלה מתסקיר שירות המבחן כי ביצע את המעשים נוכח מצב כלכלי קשה ורצונו להרוויח כסף קל ומהיר, אך מעבר לכך לא הובאו בפניי אסמכתאות כלשהן המעידות על מצבו הכלכלי הנוכחי. בעניינו יש לזכור גם, כי הוא הורשע בעבירה נוספת, עבירת התעבורה, שלא הטלתי בגינה מאסר נוסף, והעונש בגינה בא לידי ביטוי ברכיבים אחרים, לרבות הקנס.

סיכום

23. לאור כל האמור, החלטתי להטיל על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (מיום 12.1.16 ועד יום 6.3.16);

ב. מאסר בן 12 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת סמים מסוג פשע;

מאסר בן 6 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת סמים מסוג עוון;

ג. קנס כספי של 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים, החל ביום 1.12.17 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי עמידה בשני תשלומים במועדם תוביל להעמדת כל יתרת הסכום לפרעון מיידי.

נאשם 2

א. 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (מיום 12.1.16 ועד יום 14.3.16);

ב. מאסר בן 8 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת סמים מסוג פשע;

מאסר בן 6 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת תעבורה שבה הורשע או עבירת סמים מסוג עוון;

ג. קנס כספי של 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים, החל ביום 1.12.17 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי עמידה בשני תשלומים במועדם תוביל להעמדת כל יתרת הסכום לפרעון מיידי.

ד. 30 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון;

ה. 11 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, וזאת על תנאי למשך שנתיים, מיום שחרורו מהמאסר, והתנאי הוא שלא יעבור עבירת תעבורה שבה הורשע;

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ז, 15 יוני 2017, בנוכחות הצדדים.